

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 227/2012-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. mája 2012 predbežne prerokoval sťažnosť P. J., P., zastúpeného advokátom JUDr. J. G., P., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4 Co 66/2011 z 30. novembra 2011, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. J. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. februára 2012 doručená sťažnosť P. J., P. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. J. G., P., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o

ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Co 66/2011 z 30. novembra 2011 (ďalej aj „namietaný rozsudok“).

Sťažovateľ sa žalobou z 23. februára 2009 domáhal, aby Okresný súd Prešov (ďalej len „okresný súd“) (po pripustení zmeny žaloby uznesením z 9. februára 2010) zaviazal žalovaných vydať mu bezdôvodné obohatenie získané z titulu užívania nehnuteľnosti – parcely KN-C č. 1509 – zastavané plochy a nádvoría o výmere 215 m², nachádzajúcej sa v k. ú. P. (ďalej aj „predmetná nehnuteľnosť“) – za obdobie od 23. februára 2007 do 20. februára 2009, na ktorej sa nachádza bytový dom súp. č. 5319 zapísaný na LV č. 8097, ktorého spoluvlastníkmi sú žalovaní v 1. až 6. rade, sumu 1 738,59 € spolu so 6 %-ným ročným úrokom z omeškania od 23. februára 2009 do zaplatenia (od žalovaných v 1. – 3. rade) a sumu 1 756,51 € spolu so 6 %-ným ročným úrokom z omeškania od 23. februára 2009 do zaplatenia (od žalovaných v 4. – 6. rade). Žiadal tiež, aby mu žalovaní v 1. až 6. rade spoločne a nerozdielne zaplatili trovy konania.

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 14 C/51/2009 z 8. apríla 2011 zamietol žalobu sťažovateľa a o trovách konania rozhodol tak, že o nich bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Pritom mu podľa sťažovateľa bolo preukázané, že sťažovateľ (žalobca) je výlučným vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti a že na tejto nehnuteľnosti sa nachádza bytový dom vo vlastníctve žalovaných, ktorý je neoprávnenou stavbou. Sťažovateľ podal proti rozsudku prvého stupňa odvolanie a navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok okresného súdu a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že namietaným rozsudkom krajského súdu č. k. 4 Co 66/2011-197 z 30. novembra 2011, ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu č. k. 14 C/51/2009-147 z 8. apríla 2011, došlo k porušeniu jeho práv. Odvolací súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku z dôvodu, že nepovažoval odvolanie sťažovateľa za dôvodné.

K podstate veci sťažovateľ uviedol, že sa v konaní nedomáhal jednorazovej náhrady za zriadené vecné bremeno – t. j. „zaplatenia finančnej náhrady za zriadenie vecného bremena“, ako to nesprávne uviedli všeobecné súdy, ale náhrady za nútené obmedzenie vlastníckeho práva, a to za vymedzené časové obdobie. Súdy tak podľa neho nesprávne posudzovali to, čo nebolo predmetom konania, teda aj premlčanie toho, čo nebolo predmetom konania. Sťažovateľ sa domáhal buď vydania bezdôvodného obohatenia za užívanie predmetnej nehnuteľnosti, alebo náhrady za nútené obmedzenie vlastníckeho práva zriadeným vecným bremenom v prospech žalovaných, na základe ktorého je obmedzený v užívaní predmetnej nehnuteľnosti bytovým domom vo vlastníctve žalovaných v ním označených obdobiach rokov 2007-2009.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal toto rozhodnutie:

„1. Sťažnosti sa vyhovuje.

2. Základné právo P. J. vlastniť majetok, podľa článku 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základné právo na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na ochranu majetku podľa článku 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4 Co 66/2011 z 30. 11. 2011, porušené bolo.

3. Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. 11. 2011 sp. zn. 4 C 66/2011, sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

4. Krajský súd v Prešove je povinný uhradiť P. J. trovy konania vo výške 305,86 (2 x 120,23 – 1. prevzatie a príprava právneho zastúpenia, 2. písomné podanie na ústavný súd, plus 2 x režijný paušál 7,21 plus DPH vo výške 20% - 50,98) v prospech JUDr. J. G., č. ú..., vedený v Č., a.s., pobočka P., do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd môže podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnený odmietnuť návrh (sťažnosť) už pri jeho predbežnom prerokovaní za predpokladu, že na základe odôvodnenia sťažnosťou napadnutého rozhodnutia všeobecného súdu, ako aj argumentáciou sťažovateľa proti tomuto rozhodnutiu dospeje k záveru, že sťažnosť prima facie nedosahuje ústavnoprávnu relevanciu, resp. že namietaným rozhodnutím nemohlo byť vzhľadom na jeho povahu a obsah zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených práv sťažovateľa.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98 tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základných práv sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu č. k. 4 Co 66/2011-197 z 30. novembra 2011, ktorým bol potvrdený rozsudok okresného súdu č. k. 14 C/51/2009-147 z 8. apríla 2011 (ktorým okresný súd žalobu sťažovateľa zamietol).

Ústavný súd opakovane judikoval, že nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z ústavného postavenia ústavného súdu možno vyvodiť, že ústavný súd zásadne nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecných súdov, ktoré pri výklade a uplatňovaní iných než ústavných zákonov vytvorili skutkový a právny základ ich rozhodnutí. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákona všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento pri

svojom rozhodovaní natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení zákona, že by tým zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

Z podanej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ v podstate požaduje „revíziu“ rozsudku krajského súdu č. k. 4 Co 66/2011-197 z 30. novembra 2011, ktorým bol potvrdený rozsudok okresného súdu č. k. 14 Co/51/2009-147 z 8. apríla 2011 z dôvodu uplatnenia si svojho nároku vo vzťahu k žalovaným vydať mu bezdôvodné obohatenie za užívanie v žalobe ním označenej nehnuteľnosti, na ktorej sa nachádza bytový dom, ktorého spoluvlastníkmi sú aj žalovaní, a to v sume ním požadovanej spolu aj s príslušným ročným úrokom z omeškania za ním označené obdobia od roku 2007-2009.

K odvolaniu sťažovateľa krajský súd uviedol:

„Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len O. s. p.), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O. s. p., bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.), s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, o ktorom boli účastníci konania písomne upovedomení a zároveň bol oznámený na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Úlohou odvolacieho súdu v odvolaní namietanom nesprávne právne posúdenie bolo zistiť, či súd prvého stupňa na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, ako aj odôvodnením napadnutého rozhodnutia odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne právne vec posúdil (§ 153 ods. 1 O. s. p.). Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením uvedeným súdom prvého stupňa.

K uplatneným odvolacím námietkam žalobcu uvádza, že namietané nesprávne skutkové zistenia neboli opodstatnené. Súd prvého stupňa vyhodnotil zistený skutkový stav a vykonané dôkazy v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov vyplývajúcou z ust. § 132 O. s. p., jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti. Hodnotenie dôkazov je vecou súdu, nie účastníkov konania. Nie je porušením práva na súdnu ochranu zaručeného Ústavou Slovenskej republiky ani práva na spravodlivý súdny proces, iné hodnotenie dôkazov ako podľa názoru účastníkov konania. Medzi účastníkmi je nesporné, že žalobca je výlučným vlastníkom pozemku parc. č. C KN 1509, vedeného na LV č. 13522, k. ú. P., bytový dom, ktorý je v podielovom spoluvlastníctve žalovaných. V súlade s ust. § 23 ods. 5 citovaného zákona zo zákona (§ 151 o ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov; ďalej len Občianskeho zákonníka) vzniklo k pozemku - právo zodpovedajúce vecnému bremenu v prospech vlastníkov bytového domu. Vecné bremeno vzniklo nadobudnutím účinnosti citovaného zákona, t. j. dňom 01. 09. 1993. Z dôvodu vznesenia námietky premlčania žalovanými vo vzťahu k uplatnenej náhrade za užívanie nehnuteľnosti, súd prvého stupňa sa z dôvodu procesnej ekonómie zaoberal najprv vznesenou námietkou premlčania nároku.“

Krajský súd za kľúčovú otázku považoval námietku premlčania nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, ku ktorej uviedol:

„Podľa ust. § 100 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 - § 110). Na premlčanie súd prihliada len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ust. § 105. Záložné práva sa nepremľujú skôr než zabezpečená pohľadávka.

Premlčaním sa rozumie kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého nárok možno odvrátiť námietkou premlčania. Uplynutím času ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, že by bolo právo vykonané, v dôsledku čoho povinný subjekt môže čeliť súdnemu uplatnenia práva námietkou premlčania. Premlčaním právo samo osebe nezaniká, iba sa oslabuje, a to práve v tej zložke, ktorá predstavuje nárok. Nárok sám osebe premlčaním nezaniká a oprávnený sa svojho premlčaného práva

môže dovolať žalobou, na základe ktorej dlžník môže na splnenie pohľadávky byť zaviazaný, ak sa premlčania nedovolá. Ak však žalovaný vznesie námietku, nárok zaniká, ale subjektívne právo trvá ďalej vo forme naturálneho záväzku, čo znamená, že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu.

Otázku posúdenia dôvodnosti vznesenej námietky premlčania žalovanými vo vzťahu k uplatnenému nároku súd prvého stupňa správne posúdil. Z tohto dôvodu následne žalobu zamietol bez toho, že by bližšie skúmal existenciu subjektívneho práva veriteľa, t. j. žalobcu. Odvolací súd však zdôrazňuje, že odvolaním nebolo namietané premlčanie uplatneného nároku. Súd prvého stupňa poukázal na to, že špeciálny právny predpis, t. j. zákon č. 182/1993 Z. z. nadobudol účinnosť dňa 01. 09. 1993, na základe ktorého vzniklo zákonné vecné právo zodpovedajúce vecnému bremenu k pozemku. To znamená, že vlastník pozemku si mohol právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva uplatniť v zákonom stanovenej premlčacej lehote 3 rokov. Právo na uplatnenie nároku zodpovedajúcemu za obmedzenie vlastníckeho práva uplynulo k 01. 09. 1996.

Z uvedeného vyplýva, že dôvodom zamietnutia žaloby nebola nedôvodnosť uplatneného nároku, ale premlčanie nároku. Žalobca nadobudol predmetnú nehnuteľnosť kúpou od M. J. na základe kúpnej zmluvy registrovanej pod V 262/2007 (LV č. 13522 v spise na č. 1. 5). Táto skutočnosť medzi účastníkmi sporná nebola.

Vecné bremená sa riadia špeciálnou úpravou právnych predpisov, pričom však nejde o komplexnú úpravu, ktorá by vylučovala všeobecné použitie úpravy občianskeho práva o vecných bremenách. Ust. § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. priamo v odkaze pod č. 26 odkazuje na ust. § 151n a nasl. Občianskeho zákonníka, na čo súd prvého stupňa správne poukázal. V danom prípade špeciálny právny predpis neuvádza, že vecné bremeno vzniknuté podľa citovaného ust. § 23 ods. 5 vzniká len za náhradu, a preto v tejto súvislosti odvolací súd súhlasí s názorom žalobcu, že je potrebné vznik zákonného vecného bremena posúdiť aj s poukazom a v kontexte s čl. 11 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb.), podľa ktorého vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné len vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za náhradu.“

Za relevantný základ rozhodnutia o odvolaní považoval krajský súd právnu povahu finančnej náhrady za zriadenie vecného bremena, v súvislosti s ktorou v odôvodnení napadnutého rozsudku konštatoval:

«Finančná náhrada za zriadenie vecného bremena je nepochybne majetkovým právom. Vecné bremeno vzniká „in rem“ a vzťahuje sa na každého vlastníka zaťaženého pozemku bez ohľadu na spôsob zmeny vlastníctva. Nemožno teda jeho vznik posudzovať samostatne u každého nového vlastníka zaťaženého pozemku. Finančná náhrada za vznik vecného bremena je nepochybne jednorazovou náhradou a nemá charakter opakovaného plnenia. Žalobca si uplatňoval náhradu za obmedzenie vlastnickeho práva za konkrétne špecifikované obdobie, t. j. za obdobie od 23. 02. 2007 do 20. 02. 2009, čo bolo nepochybne z obsahu spisu, ako aj zo žaloby, ale taktiež poukazoval aj na uplatnenú náhradu z titulu bezdôvodného obohatenia, príp. náhradu z titulu núteného obmedzenia vlastnickeho práva.

Vo vzťahu k posúdeniu uplatneného nároku z hľadiska hmotnoprávneho, súd prvého stupňa správne poukázal na to, že v danom prípade sa nejedná o bezdôvodné obohatenie na strane žalovaných. Posúdenie, či medzi účastníkmi ide o vzťah z bezdôvodného obohatenia, závisí od naplnenia znakov skutkovej podstaty hmotnoprávnej normy vyplývajúcej z ust. § 451 Občianskeho zákonníka. Inštitút bezdôvodného obohatenia vyjadruje zásadu občianskeho práva, že nikto sa nesmie bezdôvodne obohatiť na úkor iného a pokiaľ k tomu dôjde, je povinný takto získaný prospech vrátiť (rozsudok NS SR sp. zn. 3 Cdo 124/2002).

Zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie je objektívneho charakteru a predpokladom jeho vzniku nie je protiprávny úkon obohateného ani jeho zavinenie, ale podstatné je iba to, že stav obohatenia vznikol (rozsudok NS ČR sp. zn. 33 Odo 882/2006 zo dňa 24. 06. 2008). V danom prípade sa žalovaní na úkor žalobcu ako vlastníka pozemku bezdôvodne neobohatili z dôvodu, že ako vlastníkom bytov v bytovom dome zo zákona na základe špeciálneho právneho predpisu im vzniklo k pozemku právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

Vo vzťahu k namietanému nesprávnemu posúdeniu uplatneného nároku súdom prvého stupňa, odvolací súd uvádza, že súd sa náležite vysporiadal v odôvodnení rozhodnutia so všetkými uplatnenými námietkami žalobcu vo vzťahu k uplatnenej náhrade z titulu bezdôvodného obohatenia, z titulu jednorazovej náhrady za neoprávnenú stavbu vyplývajúcej z ust. § 135c ods. 3 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti však odvolací

súd zdôrazňuje, že žaloba bola zamietnutá pre dôvodne vznesenú námietku premlčania, a preto nebolo možné uplatnený nárok z hľadiska hmotnoprávneho, jeho opodstatnenosť bližšie skúmať a ani sa ním zaoberať z dôvodu procesnej ekonómie (R 29/1983, Jaromír Svoboda a kol: Občiansky zákonník, Komentár, EUROUNION).

Z týchto dôvodov ani namietaná nepreskúmateľnosť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, a tým následne porušenie práva účastníka na náležité odôvodnenie rozhodnutia súdu nebolo opodstatnené. Napadnuté rozhodnutie spĺňa náležitosti vyplývajúce z ust. § 157 ods. 2 O. s. p. - je jasné, zrozumiteľné, určité a preskúmateľné.

Odvolací súd súhlasí s názorom žalobcu, že právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je potrebné vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej rozhodnutie súdu musí obsahovať dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa však nemôže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vždy podľa okolností každej veci (rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko zo dňa 21. 01. 1999). Ani judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva však nevyžaduje, aby na každý argument procesnej strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Povinnosťou súdu z hľadiska zachovania práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je zaoberať sa účinnými námietkami, argumentmi a návrhmi, ktoré sú rozhodujúce pre posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku. V danom prípade súd prvého stupňa sa náležite vysporiadal s námietkami uplatnenými žalovaným vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania, ako aj navyše posudzoval uplatnený nárok žalobcu z hľadiska posúdenia hmotnoprávneho. Takéto odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je náležité, určité, zrozumiteľné a preskúmateľné. Táto uplatnená námietka nebola opodstatnená. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky spočíva v oprávnení každého, kto sa domáha svojich práv na súde konať tak, aby bola namietanému právu poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú.

Z ust. § 1, 3 O. s. p. vyplýva, že občianske súdne konanie je jednou zo záruk zákonnosti, pod ktorou sa rozumie právnu istotu pri aplikácii práva súdom, a to v rozsahu zabezpečujúcom naplnenie spravodlivej ochrany subjektívnych práv účastníkov zaručených

čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na spravodlivý súdny proces zaručeným čl. 6 ods. 1 Dohovoru o. ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná. Z procesného hľadiska je súd povinný svojou činnosťou zabezpečiť výkon spravodlivosti tak, aby nedošlo k jej odopretiu.

Je nesporné, že Slovenská republika je viazaná Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, vrátane Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj Listinou základných práv a slobôd, na ktoré právny zástupca žalobcu v odvolaní poukázal. Taktiež čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky poskytuje ochranu majetku vlastníkovi, ktorý majetok nadobudol v súlade s platným právnym poriadkom (PL ÚS 33/1995). Z čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva, že vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu. Na tieto štyri kumulatívne podmienky žalobca správne poukázal. Je nesporné, že k vzniku zákonného vecného bremena vo vzťahu k nehnuteľnosti, v súčasnosti vo vlastníctve žalobcu, došlo vo vzťahu k M. J. Uplynutím zákonnej premlčacej lehoty na uplatnenie náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva, zaniklo právo vlastníka domáhať sa tejto náhrady. Zmena vlastníckeho práva k pozemku nezakladá právo nového vlastníka domáhať sa opätovne náhrady za nútené obmedzenie vlastníckeho práva ani z titulu uplatnenej náhrady bezdôvodného obohatenia, resp. náhrady podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, príp. čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky vo vzťahu k žalovaným. V danom prípade je potrebné zdôrazniť, že nielen žalobca má právo domáhať sa ochrany na súde; ale aj právo na zabezpečenie rovnováhy ústavou garantovaných práv ochrany vlastníckeho práva majú aj žalovaní - fyzické osoby. Z dôvodu premlčania uplatneného nároku súd prvého stupňa sa bližšie skutkovými okolnosťami a dôvodnosťou uplatneného nároku žalobcu z hľadiska hmotnoprávneho nezaoberal. Uplatnené námietky týkajúce sa porušenie Ústavy Slovenskej republiky, medzinárodných dohovorov, ako aj Listiny základných práv a slobôd odvolací súd považoval za právne irelevantné.

Z tohto dôvodu odvolací súd nepovažoval odvolanie žalobcu za dôvodné, a preto napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil v súlade s ust. § 219 ods. 2 O. s. p.»

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (III. ÚS 209/04, IV. ÚS 115/03). Európsky súd pre ľudské práva v rámci svojej judikatúry vyslovil, že právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument účastníka konania je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (napr. *Georgidias v. Grécko* z 29. mája 1997, Recueil III/1997).

Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03).

Krajský súd sa v súvislosti s otázkou rozhodovania o náhrade za nútené obmedzenie vlastníckeho práva súčasne zaoberal otázkou, či táto náhrada má (musí mať) charakter opakujúceho sa plnenia, resp. či ide (môže ísť) o jednorazovú náhradu, pričom dospel k záveru, že v predmetnej veci ide o finančnú náhradu za vznik vecného bremena, ktorá je jednorazovou náhradou (tak ako to podľa krajského súdu vyplýva napr. z § 135c ods. 3 Občianskeho zákonníka a zo sťažovateľom predloženého rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 89/2008 vo veci vecného bremena). Ústavný súd považuje tento záver krajského súdu za ústavne udržateľný.

Podľa názoru ústavného súdu je namietaný rozsudok krajského súdu primeraným spôsobom odôvodnený a nemožno ho považovať za exces alebo za prejav aplikačnej a interpretačnej svojvôle konajúceho všeobecného súdu a ako taký ho nemožno kvalifikovať ako arbitrárny. Preto je z ústavného hľadiska akceptovateľný a podľa názoru ústavného súdu ním nemohlo dôjsť k namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv podľa ústavy, listiny, dohovoru a dodatkového protokolu.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá a rozhodovanie o zrušení napadnutého rozhodnutia, ako aj o úhrade trov konania je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa touto časťou návrhu na rozhodnutie nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. mája 2012